

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Præsupposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

de petenda sit Divinae scientiae certitudo respectu futurorum contingentium absque liberi arbitrii praedictio, ne in Calvini castes incidas, bicorni ipsius dilemmate convictus: aut DEVS scit me salvandum, aut non salvandum, &c. Ubi merito observat Illustriss. Reding hic q. 5. a. 4. contrav. 1. conclusum fuisse apud Antiquos, DEUM futura ratione suae voluntatis & decreti cognoscere, ita ut unum esset in praesenti puncto antiquis Doctoribus Theologiae labium, ipsae quoque D. Thomae & Scoti Scholae concordarent in unum. At verò dum RR. novam struunt sententiam scientiae mediae, ipsis contingit, quod turris Babilonicae aedificatoribus, ut nempe illorum linguae confunderentur, & non audiret unusquisque linguam sui proximi, dum in tor dividuntur sententias, quot fere sunt capita, quarum diversas refert allegatus Reding. Huius porro controversiae resolutio cum dependeat ab illa quaestione, in quo consistat rerum futuritio, & quomodo possit esse cognoscibilis, ideo sit.

ARTICULUS I.

Quid sit futurum?

S U M M A R I A.

1. Diviso futuri in necessarium & contingens.
2. Futuri contingentis, in absolute & conditionate futurum.
3. Omnia futura pertinent ad objectum Divinae scientiae.
4. Certitudinem Divinae scientiae non salvat praesentis coexistentia futurorum in aeternitate.
5. Futuri explicatio apud Recentiores.
6. Definitio futuri Thomistica.
7. Auctoritas S. P. Augustini.
8. Auctoritas Doctoris Angelici.
9. Impugnatio contrariae definitionis.
10. Ratio prima, quod denominatio futuritionis non possit esse intrinseca.
11. Ratio secunda, quod per determinationem causae res futurae extrahantur e statu possibilitatis.
12. Eliditur Adversariorum responsio.
13. Quanam sint simpliciter futura, quae non?
14. Quanam de futuris contingentibus detur scientia?
15. Denominatio futuri convenit de praesenti.
16. Veritas futurorum contingentium non est intrinsece determinata, sicut praeteritorum.
17. Necessitas propositionis disiunctivae, & regula contradiutoriarum non evincunt determinatam veritatem & falsitatem propositionum de futuris contingentibus.
18. Propositio de futuro quomodo differat à propositione de inesse?
19. Implicat futuritio praesupposita omni decreto DEI in doctrina D. Thomae.
20. Et S. Augustini.
21. Rationes implicantes.
22. Occurrunt Adversariorum responsioni.
23. Falsitas propositionum de futuris contingentibus ante decretum DEI.
24. Quis sit sensus disiunctivae propositionis: Antichristus vel erit, vel non erit?
25. Propositio: Antichristus erit, ante decretum non datur.
26. Ex duabus propositionibus de futuris contingentibus neutra est determinate vera, vel falsa.
27. Quales proprietates propositionum sint veritatis & falsitatis?
28. Exponitur mens D. Augustini in contrarium adducti.
29. An & quomodo sit absurdum, aliquid futurum non fieri?
30. An sit absurdum futurum constitui per aliquid praesens?
31. Diluitur instantia ex S. Augustino.
32. Disparitas inter praeterita & futura.
33. An Antichristus sit per hoc formaliter futurus, per quod erit formaliter?
34. Non sequitur causari decretum DEI, tametsi per illud formaliter constituatur futurum causatum a DEO.
35. An sola negatio cum existentia consequente sint sufficiens determinativum futuri.
36. Quomodo formalis malitia peccati constituatur futura?

§. I.

Praesupposita.

Suppono primò. Futurum aliud esse necessarium futurum, aliud contingentem: necessarium futurum est, quod habet causam sui necessariam; contingens, quod habet causam fallibilem. Futura necessaria à Divina scientia certissime cognosci manifestum est, siquidem scientia comprehensiva causae etiam comprehendit omnes effectus necessarii contentos in illa: cum ergo Divina scientia perfectissime comprehendat omnes causas creatas, consequenter etiam comprehendit omnes effectus necessarii contentos in iisdem.

Suppono secundò. Futurum contingens dividi in absolute & conditionate futurum. Illud est, quod est aliquando ponendum extra causas in certa temporis differentia, nec refert, quantumvis eorum existentia ab aliqua conditione pendeat, dummodo & ipsa conditio sit implenda. Conditionate futurum dicimus, quod non est, sed esset ponendum extra suas causas, si qua conditio impleteretur, quae tamen nunquam impletur: veluti quoddam Sidonii esset convertendi, si Christus apud ipsos haec signa faceret, quae fecit apud Iudeos, & nunquam facturus fuit apud Sidonios.

3. Suppono tertio tanquam de fide certum, futura non tantum certa, quæ necessariam habent connexionem cum suis causis, sed etiam contingentia, quæ contingenter & fallibiliter connectuntur, sub Divina scientia objecto contineri, contra quam olim cum Ethnicis compluribus existimabat Cicero l. 2. d. nat. deorum, asserens, eos solum effectus & eventus à DEO cognosci, qui à causis naturalibus pendent. Hoc quippe evincunt plurima S. Script. testimonia, quibus futurorum contingentium scientia DEO asseritur, ut pl. 138. Dan. 15. Is. 14. unde Tertull. 2. contr. Marc. *Præscientia*, inquit, *DEI tot habet testes, quot fecit prophetas*. Et S. August. 5. d. Civ. c. 9. *Conferri esse DEO M, & negare præscientiam futurorum, apertissima insania est*. Ratio quoque est, quod nec DEUS haberet infinitam scientiam, nisi omne cognoscibile comprehenderet, nec infinitam de rebus providentiam, nisi ipsius cognitioni etiam futura contingentia subijcerentur. Quod non modò de futuris contingentibus, à nulla conditione pendentibus, sed etiam conditionatis, & à conditione quamvis nunquam ponenda & purificanda pendentibus dicendum esse, constabit exiis, quæ seq. disp. trademus.

4. Suppono quarto. Quamvis non tantum ratio clara intuitionis, sed etiam aliqua certitudo & infallibilitas divina scientia ex parte objecti in præsentiam & coexistentiam rerum in æternitate referri possit, eò quod nihil dum existit, non existere, atque adeò divinam scientiam fallere possit; tamen hanc rerum præsentiam nec esse adæquatam, nec ultimam rationem certitudinis in scientia futurorum: Non adæquatam, quia contingentia futura purè conditionata certò sciuntur à DEO, quamvis nullam habeant præsentiam in æternitate; quippe nunquam extra causas ponenda: Non etiam ultimam, quia nisi præsupponatur res in sua duratione futura, non habet, unde æternitati divine coexistat. Ideo quippe res futura DEO sunt in æternitate præsentia, quia æternitas suà simultaneà mensuratione continet omnem inferioris durationis & temporis differentiam: ergo nisi res in aliqua parte & differentia temporis futuræ supponantur, non est, unde ab æternitate DEI contineantur, atque ita resolvit Eminentiss. noster Aguirre in Monolog. tract. 3. disp. 46. se. 2.

§. II.

Definitio Thomistica futuri.

5. Communior Recentiorum, ut viam sternat definitione, futurum definit, esse illud, quod modò non habet, sed habebit existentiam in tempore subsequenti: ita ut essentia futurationis nihil aliud dicat, quam negationem existentia pro ipso tempore futurationis, & ipsam existentiam postea ponendam. Unde docent primò. In futuratione rerum duo instantia comprehendi, quorum unum se habet veluti terminus à quo, alterum veluti terminus ad quem. In priori instanti, quo res enuntiat futura, non magis est, quam res possibilis, ut enim D. August. l. 11. Confess. c. 14. & seq. *Quod autem nunc liquet & clares, neque futura*

sunt, neque præterita. In secundo instanti res futura etiam non est, sed erit, quando illud ipsam instans erit, in quo fore supponitur.

Unde docent secundò. Denominationem futuri non esse desumendam ab aliqua præfenti formalitate, sed per habitudinem ad illud instans, in quo erit, cum de præfenti res futura nihil sit; idèoque rectius dici de futuris, quod *existent vel erunt*, quam quòd *sint futura*.

Docent tertio. Dupliciter rem dici determinatam, vel indeterminatam. Intrinsicè & formaliter, ac rursus extrinsicè & casualiter. Intrinsicè & formaliter quodlibet est determinatum per suammet entitatem: & in hoc nulla est, ajuunt, differentia inter actum liberum, & necessarium: quia non minus amor DEI v. g. liberè elicitus, est per suammet entitatem formaliter limitatus & determinatus ad certam speciem & individuum actus, quam calor, quem ignis efficit necessariò, per suammet entitatem sit determinatus formaliter ad speciem & individuum caloris. Extrinsicè & casualiter aliquid est determinatum per extrinsicam denominationem à sua causa, & in hoc est differentia inter actum actum liberum ac necessarium: actus enim liber, quia procedit à causa determinata, est etiam extrinsicè & casualiter determinatus: contra actus liber est extrinsicè indeterminatus, quia procedit à causa indifferente.

Ex hoc deducunt & Docent quarto: veritatem de futuro contingenti, non minus esse formaliter determinatam, quam de futuro necessario. Si enim primum instans & terminum à quo futuri contingentis consideres, sic neutrum est in se formaliter; si posterius instans, & terminum ad quem, tunc pari determinatione intrinsicè uterque effectus correspondebit huic instanti, pro quo enuntiat futurum, & sola manet differentia quoad determinationem extrinsicam.

Docent quintò, ex duabus propositionibus contradictoriis de futuris contingentibus v. g. *Antichristus erit*, *Antichristus non erit*, non minus alteram esse determinatè veram, vel falsam, quam de præsentibus & præteritis. v. g. *Antichristus fuit*, quia sicut veritas hujus propositionis habetur ex suppositione instantis præteriti, in quo de præfenti fuit verum dicere; *Antichristus est*, habuitque objectum intrinsicam determinationem suæ veritatis, ita hæc propositio *Antichristus erit*, habet suam veritatem ex suppositione instantis futuri, in quo hæc propositio de inesse (*Antichristus est*) erit vera, & habebit intrinsicam determinationem. Quando Aristot. in l. 1. de interpret. contrarium sensit, ajuunt, illum vel fuisse locurum de veritate & falsitate propositionum in ordine ad nos, non ad cognitionem divinam, vel esse *errorem ipsius Theologo non curandum*. Ita sentiunt RR. cum Veckeno disp. 18. c. 4. & tandem ex horum omnium suppositione concludunt, cum ex duabus propositionibus de futuris contingentibus altera ab intrinsicè debeat esse determinatè vera, altera determinatè falsa; eandem quoque veritatem divinæ cognitioni, quippe quam nullum verum & cognoscibile latere potest, antecedenter ad omne decretum obijci: sive illa videat immediatè in se ipsis, sive in sua essentia tanquam specie, vel speculo repræsentante.

CON.